

Juubeliaasta lõpupidu

SAJAGA EDASI, TALLINN!

31. detsember | Vabaduse väljak | EV100.ee

Kesklinn

EESTI

100



www.tallinn.ee/kesklinn • 21. detsember 2018

Kesklinna Sõnumid

Elmise aasta viimasel päeval Vabaduse väljaku täitnud eriprogramm „Sajaga juubeliaastasse” lennutas Eesti 100. sünnipäeva lainele. Foto: Aron Urb



Juubeliaasta lõpeb suure peoga

Traditsiooniline aastavahetuspäev koos ilutulestikuga Vabaduse väljakul lõpetab suurejooneliselt Eesti juubeliaasta ning annab hoo sisse uuele aastasajale.

31. detsembri õhtul on kõik suured ja väikesed tallinlased oodatud Vabaduse väljakule uut aastat vastu võtma ja nautima kontserti. Programm pealkirjaga „Sajaga edasi, Tallinn!” sünnib Kesklinna valitsuse, EV100 korraldustoimkonna ja Eesti Rahvusringhäälingu koostöös.

Ent sammud tasub juba pärastlõunal väljakule seada, kui seal algab ühistants juubeliaasta lõppemise puhul. „Eesti tantsib” korraga 16 linna väljakul üle Eesti: Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas, Rakveres, Viljandis, Jõhvis, Jõgeval, Paldiskis, Kuressaares, Kärdlas, Võrus, Valgas, Põlvas, Raplas ja Haapsalus. Kell 14 õpetatakse kõigi nende linnade väljakutel huvilistele tantsusamme ning ühistantsimine algab kell 15.

Suur kontsert ja tuleetendus

Aasta viimane päev kulmineerub tervitussõnadega Vabaduse väljakul

kell 21.30, misjärel algab tasuta kahe tunni kontsert. Üles astuvad nii komeedina Eesti muusikataevasse tõusnud noored tähed kui ka kauasid armastatud lauljad.

Uudo Sepp võitis tänavu telesaadet „Eesti otsib superstaari” ja andis välja oma esimese albumi „Sinule”. Siira päikesepoisi esinemised veavad inimestel ikka suunurgad ülespoole. „Eesti laulu” saates on palju südameid võitnud Maian. Hulga pidulisi toob kindlasti kohale räpikuningas Genka, kes astub üles koos Paul Ojaga – 1996. aastast on nad Toe Tagi nime all ühed enim auhindu võitnud hiphop muusikud. Õhtu peaesineja on aga viimati ühe ihaldatuma Eesti muusikaauhinnaga, tiitliga „Panus Eesti muusikasse” pärjatud 2 Quick Start, kes lähemat tutvustamist ei vaja.

Kontserdi lõpul pöördub Eesti president enne südaööd ekraanide vahendusel rahva poole uusaastater-

vitusega. Järgneb hümnid ühislaulmine.

Täpselt südaööl algab traditsiooniline tuleetendus, mis kestab sel aastal kaheksa minutit. Suursuguse tulede mängu korraldab ettevõtte Pyrocom OÜ, lennutades Harju mäe nõlvalt taeva laotusse 1662 erineva kaliibriga raketti. Korraldajal on 23 aastat kogemusi üle maailma 35 riigis tehtud ilutulestikega, sh vormel 1 sarjas Abu Dhabis, Shanghais, Moskvast jm. Ka Eestis – üheksa aastat on siin loodud valgusefekte festivalil „Valgus kõnnib”.

Kasulik teada

Kogu peo vältel tagab turvalisust ja avalikku korda turvafirma Meeskond. Kontserdi külastajatel palutakse isiklik pürotehnika ja klaastaara koju jätta – nendega peopaika ei pääse. Peo ajal viibib väljakul ka kiirabi brigad.

Tavalikliiklus väljaku ümbruses on

kõigis suundades suletud kella 21.30–1.30. Komandandi tee suletakse juba kell 18. Kõigil tänavatel tagatakse ühissõidukite läbipääs kuni kella 23-ni. Politsei- ja päästesõidukid saavad liikuda.

Vabaduse väljaku Harju tänava alguse klaasvitriin kaetakse ürituse ajaks spetsiaalse kaitsekattega, samuti suletakse aiaga ligipääs vabadusristi esisele trepile ja väikesele platsile.

„Sellest tuleb kindlasti väga lahe pidu,” lubab Kesklinna vanem Vladimir Svet. „Koos ERR-i ja EV100 meeskonnaga viisime aastalõpupeo juba mullu uuele tasemele – muutsime selle sobivaks nii lastega peredele kui ka eakatele inimestele. Jutt ei ole ainult rikkalikust programmist, vaid ka sellest, et aastavahetuspäev ei saa enam tulla oma pudelite ja raketidega. Loodangi näha Vabaduse väljakul kõiki koos Eesti juubeliaastat väärikalt ära saatmas ja vastu minemas taas ühele teguderohkele aastale.”

EV100 korraldustoimkonna juht Jaanus Rohumaa rõhutas lõppeva aasta kokkuvõtteks, et Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamine on olnud erakordne.

„Loodan siiralt, et kõik inimesed võtavad endaga kaasa juubeliaastal saadud elamused, mis on kodumaa neile veel kallimaks muutunud ja kogukondi tihedamalt sidunud. Oleme juubeliaastal üheskoos loonud uusi traditsioone, ühiseid väärtusi ja elamusid, mis kannavad meid edasi veel sajandeid,” sõnas Rohumaa. „2018. aasta on tõestanud, et Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks on loobutud eestlaslikust tagasihoidlikkusest. Sünnimusi, mille kaudu oma rõõmu jagada ja väljendada, on kogunenud enam kui 3000 ning tehtud kingitusi on üle 1400.”

Kui eelmise aastavahetuse sündmus „Sajaga juubeliaastasse” lennutas meid täie hooga Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva lainele, siis nüüd võetakse juubeliaasta Rohumaa sõnul kokku aastavahetuspäevidega 15 linnas üle Eesti.

Sellised head emotsioonid saadavad meid uude aastasse ja ikka edasi – sajaga!

Pätsi mälestusmärk Tammsaare parki

Konstantin Pätsi mälestusmärgile sobiva asukoha leidmiseks moodustatud komisjon otsustas mälestusmärgi asukohaks valida Tammsaare parki Estonia ja Pärnu maantee vahel.

Sellisenäoliseks mälestusmärgi avalikus ruumis nähtav, tähenduslikus seoses nii samas toimunud 1905. aasta poliitiliste sündmustega, milles Pätsil oli oluline osa, kui ka Estoniaga, kus sada aastat tagasi peeti tema osavõtul otsustavad koosolekud.

Ühtekokku vaagis komisjon kümme korda ettepanekut. Lõppvoor jõudsid veel Narva mnt – Johann Köleri tn – Vesivärava tn ristmiku piirkond ning perspektiivne Rävalla pst läbimurde ala Pärnu mnt – Peeter Süda tn – Sakala tn ristmikul.

Järgmisena valmistatakse ette mälestusmärgi ideekonkurss, eelnevalt räägitakse aga parki projekti autoritega läbi kõik asukohaga seotud asjaolud.



TALLINNA KESKLINNAS ELAB 65 421 INIMEST.

Linnaosa elanike arv suurenes novembris 70 võrra (kogu Tallinnas 345 võrra). 2018. aasta algusest on Kesklinna lisandunud 1862 elanikku ehk linnaosadest enim. Tallinna on sel aastal juurde tulnud 4909 inimest.

Allikas: rahvastikuregister, 1. detsember 2018



Loe lk 2 Pargid muutuvad



Loe lk 3 Ehitustest



Loe lk 4 Marie Underile



Loe lk 5 Kadrioru aasta

Kesklinna Sõnumite järgmine number ilmub 16. jaanuaril.

Väljaandja:

Tallinna Kesklinna Valitsus

tel: 645 7229

e-post:

kesklinnasõnumid@tallinnlv.ee

Trüki toimetanud: OÜ Rkontor

TÄHTSAD TEEMAD

Süütame südames ilutulestiku!

Kesklinna valitsus korraldab juba teist aastat järjest heategevuskampania, mis tänavu kannab nime „Süütame südames ilutulestiku!“ Kampania raames kutsume kõiki inimesi ilutulestiku korraldamise asemel annetama kokkuhoitud raha Tallinna lastehaigla toetusfondile enneaegselt sündinud laste heaks.

Igal aastal saab rakette lastes või nende laskmise juures olles viga kümneid inimesi, eelkõige lapsi. Samuti tekitab koduakende all kõmmutatav ilutulestik hirmu ja stressi koduloomadel ning paneb nad ettearvatult käituma. Pürotehnika ohutu kasutamine eeldab teadmisi, et keegi ei saaks vigastada. Lisaks tasub mõelda keskkonnohoidule, sest ilutulestikust tekkinud prügi koristamine tihti unustatakse.

Seega kutsub meie kampania „Süütame südames ilutulestiku!“ mitte ainult tegema head, vaid samuti säästma seeläbi nii oma lähedasi kui ka keskkonda. Pürotehnika arvelt kokkuhoitud summa soovitame aga annetada heategevuseks.

Lastehaigla toetusfondi selle aasta suurprojekt on intensiivraviüksuse perepalatite loomine ja sisustamine. Eriline on nende palatite puhul, et neis on olemas kõik tingimused selleks, et ema ja isa saaksid oma lapsega kogu beebi kasvamiseprotsessi aja koos olla. Lastehaigla vastsündinute ja imikute osakonnas on aastas 400–500 vastsündinut, kellest pooled enneaegsed ja neist omakorda pooled sügavalt enneaegsed lapsed. Just neile ongi mõeldud intensiivraviüksusesse rajatavad kuus perepalatit. Heategevuskampania käigus kogutud raha kasutab toetusfond perepalatite sisustamiseks.

Ilutulestik ei pea siiski kellegi jääma nägemata, sest nii nagu juba traditsiooniks saanud, kannab ka tänavu aastavahetuse ilutulestiku eest Vabaduse väljakul hoolt Kesklinna valitsus. Tellime selle korralduse asjatundjalt ning kutsume kõiki nautima uusaastaõöl esinduslikku ilutulestikku ja kontserti pealinna keskväljakul. Sarnaselt eelmise aastaga loome Vabaduse väljakule ala, kuhu ei lasta pudelite ja raketidega, nii et pidutseda saab kogu perega.

Meie peamine eesmärk ja sõnum: säästkem üksteist ja aidakem abivajajaid! Jõuluaeg on parim aeg seda levitada ja vastu võtta. Ärme laseme arvukaid ebatavalisi ilutulestikke

kõikjal linnaruumis, vaid süütame pigem oma heateoga paljudes südames siira rõõmu.

Vladimir Svet

Kesklinna vanem



Lahendust ootab Skåne bastioni parem ühendus vanalinnaga.

Meie pargid saab muuta turvalisemaks ja sisukamaks

Kesklinna valitsus alustas suve lõpul koos politsei ja arhitektide liidu esindajatega linnaosa parkide ülevaatus, et kaardistada probleemseid kohad ja võimalused nende kõrvaldamiseks. Nüüdseks ongi seda tehtud.

Nädal tagasi andsid tehtust pressikonverentsil ülevaate Kesklinna vanem Vladimir Svet, Eesti Arhitektide Liidu president Katrin Koov ja PPA Kesklinna politseijaoskonna piirkonnavanem Liisa Merekivi. Nad kinnitasid, et ülevaatus tulemusel saab teha esimesi

muudatusi parkide turvalisuse ja atraktiivsuse suurendamiseks. Vladimir Sveti sõnul analüüsiti Musumäe, Kanuti aia, Skåne bastioni haljasala, Tornide väljaku, Toompargi, Poolamäe, Tuvi ja Hirvepargi olukorda.

„Välja on koorunud neli põhimõtet, mida peame järgima. Esiteks maastiku jätkuvus, mis hõlmab vanalinna ümbritsevate parkide paremat omavahelist ühendust (nt Hirvepark, Toompark, Tornide väljak), et sinna satuks rohkem inimesi; teiseks piisav valgustus jalakäijate marsruutidel ja inimeste

kogunemiskohtades; kolmandaks parkide liigipääsetavus ja läbinähtavus ning neljandaks enamate tegevuste toomine parkidesse nii eraldi kultuuriprogrammidena kui ka lähikonna asutuste kaasamisena pargitegevuste rikastamiseks. Kokkuvõttes on oluline tuua parkidesse rohkem inimesi, mis on parim turvalisuse garantii,” selgitas Kesklinna vanem.

Svet nimetas lähikuude esimeste sammudena, et kaalumisel on ühendusvõimaluste loomine nii Kanuti aia ja Rotermanni kvartali kui ka Skåne bastioni ja vanalinna vahel. Peatselt valgustatakse Kanuti aia mänguväljak ja Poolamäe park, lammutatakse kuur Snelli tiigi äärest ja harvendatakse sealne kõnenurga pöösarühm.

Piirkonnavanem Liisa Merekivi lisas, et Kanuti aeda paigaldatakse valvekaamerad; need on juba olemas Musumäel.

„Veel panustab politsei kõrghooajal nii noorsoo- kui ka abipolitseinike lisapatrullidega, ent väga palju saavad meie avaliku ruumi turvalisuse heaks ära teha hoolivad ja tähelepanelikud kodanikud, ennekõike lapsevanemad,” märkis Merekivi.

Arhitektide liidu president Katrin Koov rõhutas, et linnapargid kui kõige demokraatlikum osa linnaruumist on vajalikud kõigile linlastele, mitte üksnes noortele vaba aja veetmiseks. Seetõttu kutsus Koov üles tooma parkidesse rohkem liigi- ja elurikkust.

Kesklinna vanema kinnitusele sisaldab pikaajalisem tegevuskava mitmesuguseid mõtteid, mille elluviimine peaks meie parke sisukamaks ja turvalisemaks muutma. Linnaosavalitsus jätkab kava täpsustamist ja täiendamist koos seniste partneritega.

Euroopa parim jõuluturg on Tallinnas

Tallinna jõuluturg teenis internetihääletusel ahvatlevamate reisisihtide seas enim hääli ja võitis ülekaalukalt Euroopa parima jõuluturu tiitli.

Tallinna jõuluturu valis rahvusvaheline publik parimaks 31 436 korral. Meie pealinnale järgnesid Budapest 26 348 häälega, Strasbourg 24 205 ja Viin 20 204 häälega. Järgmised kandidaadid 20-linnalisest eelvalikust kogusid juba märksa vähem toetust: Erfurt 14 245, Poznan 14 001, Brüssel 13 406, Aachen 10 203, Praha 8224 jne.

„Meil on väga hea meel, et meie jõuluturg ja selle asukoht ajaloolises vanalinnas on pälvinud nii kõrge hinnangu. Nüüdseks juba päris pika traditsiooniga jõuluturu puhul on tõstetud esile just kaunist ajaloolist keskkonda, hubasust ja teenindajate külalislahkust, samuti jõuluturu programmi ja kaubavalikut. See kõik on sündinud nii tublide korraldajate kui ka külalaste koostöös,” ütles Kesklinna vanem Vladimir Svet.

Tallinna jõuluturg on viimastel aastatel saanud korduvalt kõrgeid hinnanguid rahvusvahelises meedias ning just seetõttu on Eesti pealinna soovitatud talvise reisisihina.



3 KÜSIMUST

Vastab linnaosakogu liige Reet Laja

1. Mida olete seadnud linnaosakogu liikmena enda prioriteediks?

Linnaosakogus saavad selle liikmed hea ülevaate Kesklinnas toimuvast. Kui miski linnaelus häirib või tundub, et vajaks muutmist, saab probleemid üles võtta ja saata edasi sinna, kus neid konkreetselt tuleks lahendada.

Kuna juhin linnaosakogu hariduskomisjoni, siis kõik haridusega seotud küsimused nii Kesklinna lasteaedades, koolides kui ka huviringides on mulle esmatähtsad. Parajasti viime ennast kurssi tervisliku koolitoiduga seonduvaga.

Olen samuti vanalinna täiskasvanute gümnaasiumi hoolekogu liige ja seetõttu kursis täiskasvanuhariduse edendamise kesklinnas. Hariduskomisjonis vaatame läbi lasteaedade ja koolide arengukavad. Oleme andnud ka lasteaedade probleemide lahendamiseks nõu ja tuge.

Tallinna ja Kesklinna tulevik pakub mulle samuti

huvi. On mõistlik, et linna tuleviku üle on kutsutud erinevaid huvirühmi aru pidama. Mitu pead on ikka mitu pead ja loodetavasti saame hea tulevikuvisioni 2021+. Juba praegu saame koos mõelda, kuidas muuta põnevamaks järgmisel suvel toimuvaid vanalinna päevi „Tallinn 800“.

2. Mis on Kesklinnas hästi, mida muudaksite?

Kesklinn on suur ja mitmekesine. Armsa vanalinna ja Kadrioru kõrvale kerkivad uue sadamaala ehitised. Üks minu lemmikuid on Rotermanni kvartal, kuhu viin oma külalisi ja kus jalutan ka ise heameelega. Kesklinna haljastus läheb kenamaks, linnakodanikke vaevanud Gonsiori tänava remont on läbi saanud, jõuluturg valiti äsja Euroopa parimaks. Kõrgetele uusehitistele tasakaaluks tegutsuvad asumiseltsid. See teeb meele rõõmsaks, kui ka kesklinnas elavad inimesed tahavad oma kandi

heaks midagi koos ära teha. Need on Kesklinna head küljed.

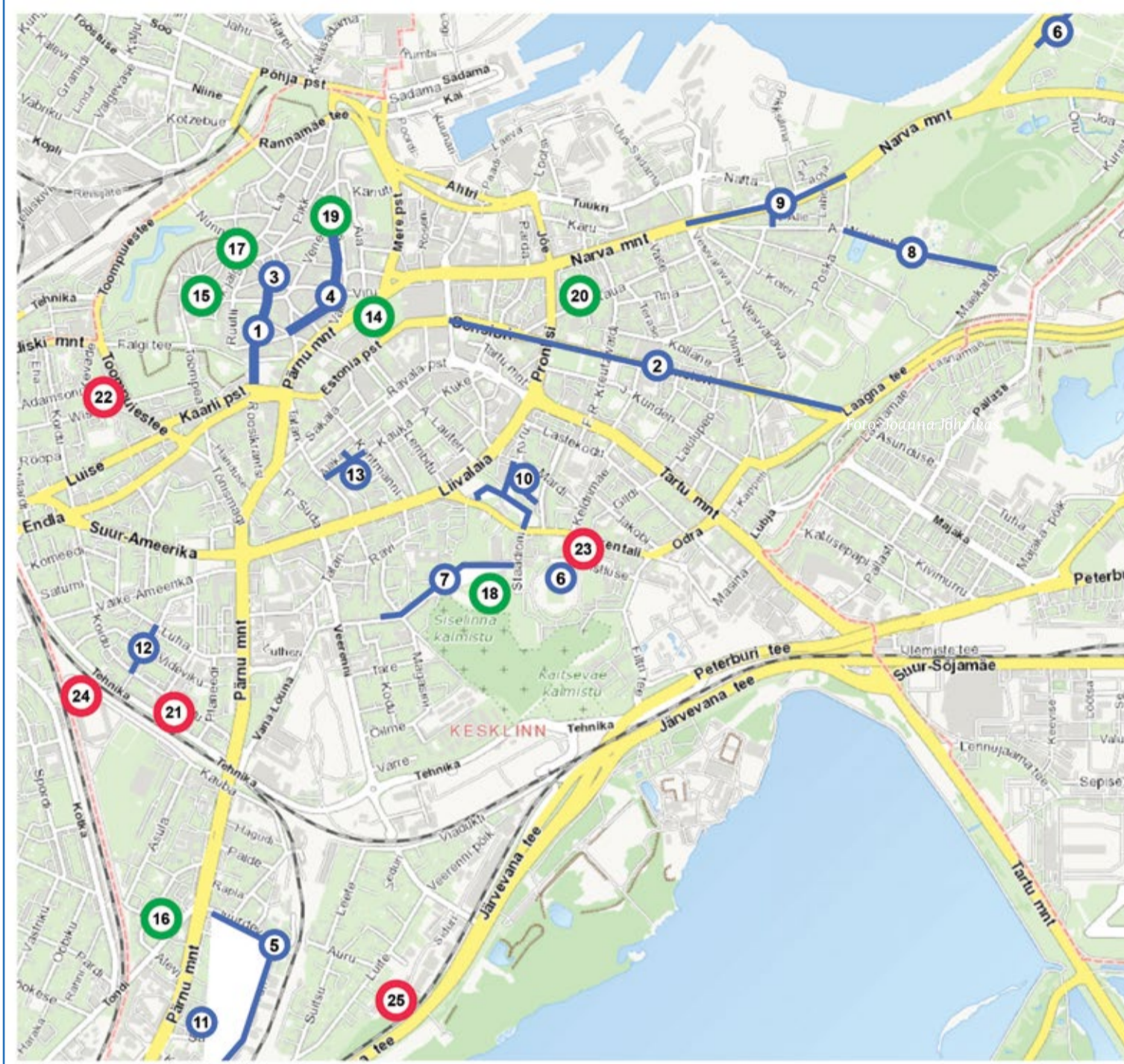
Murelikuks teeb, et Kesklinn on üha nukram ja väsinum. Olen vähemalt viimased viis-kuus aastat turu olukorrale tähelepanu juhtinud. Tean, et seda on teinud teisedki osakogu liikmed, aga lahendust ei paista.

3. Milline isiklik seos on teil Kesklinnaga?

Olen näinud Tallinna kesklinna pikka aega uuenemas, sest elan siin juba üle 35 aasta. Viimased 25 aastat on minu töökohtad samuti kesklinnas olnud. Siinsetes lasteaedades ja koolides on käinud meie pere lapsed ja käivad lapselapsed. Nende kaudu tuleb elu kesklinnas koju kätte ka siis, kui ise kõike huvitavat, mida kesklinn pakub, ajannappuse tõttu kaasa teha ei jõua.



2018. aastal Kesklinnas valminud objektid



Tänavad

- 1 Harju tn (taastusremont)
- 2 Gonsiori tänava rekonstrueerimine ja taastusremont
- 3 Kullassepa tn (taastusremont)
- 4 Müürivahe tn (taastusremont)
- 5 Juurdeveo tn (Pärnu mnt – Türi tn) ja Türi tn (Juurdeveo tn – Saku tn) rekonstrueerimine
- 6 Vana-Pirita tee rekonstrueerimine
- 7 Herne tn rekonstrueerimine
- 8 A. Weizenbergi tn (J.Poska tn – Mäekalda tn) taastusremont
- 9 Narva mnt kõnnitee (Uus Sadama bp – J.Poska tn) (linnast väljuv suund) ja Tormi tänav
- 10 Või tn (Imanta, Vana-Liivimäe ja Väike-Liivimäe tänavaga)
- 11 Saku tn 7 lasteaia juurdepääsutee
- 12 Kristiina tn kõnniteed (Luha tn – Koidu tn)
- 13 Lätte tn koos Allika tn ühendusteega

Haljasalad, pargid jm:

- 14 Tammsaare pargi rekonstrueerimine
- 15 Piiskopi aia korrastamine
- 16 Marta tänava rist
- 17 Kitseaed
- 18 Poolamäe park (mööbel)
- 19 Bremeni torn
- 20 Raua saun

Mängu- ja spordiväljakud:

- 21 Koidu spordipark ja mängupats
- 22 Falgi pargi mänguväljak
- 23 Püssirohu 5 mänguväljak
- 24 Kauba tn jõulinnak
- 25 Luite metsa jõulinnak

Reidi tee ehitusel detsembris 2018

Reidi tee rajamine on kogu Tallinna suurim tee-ehitusprojekt 2018. aasta teisel poolel ja 2019. aastal. Eelmine suurehitus oli Haabersti kolmes tasapinnas ristmik.

Reidi tee ehitus sai piduliku alguse tänavu 23. juulil, kui linnapea Taavi Aas käivitas ekskavaatori, millega alustati kohe trassil pinnase koorimist. Mõni aeg hiljem töötas objektil juba 17 ekskavaatorit, lisaks buldooseriid, teerull, suluseina raudade rammimise masin, arvukalt elektrigeneraatoreid, suuremaid ja väiksemaid veepumpasid. Nii suurt masinate hulka ühel objektil ei kujuta kohal käimata hästi ette, kuid see näitab töö head organiseerimist ja annab kindlustunde, et tee valmib õigel ajal.

Reidi tee algab Jõe tänavalt ja ulatub Russalka mälestusmärgini. Kergliiklus- ja jalakäijate teed kulgevad Russalkast edasi Kadrioru parki ja mere ääres laulväljaku väravani, millest mõndakäijale annavad ettekujutuse paigaldatud ajutised piirded.

Ehitusele ettejäädavad hooned ja vanad vared, tankla, sadamat piiranud endised silikaatkivide ja paekivide müürid lammutati. Ühtlasi kaevati välja seinte ja müüride alused vundamendid. Teetrass tuli vabastada aastatega sinna veetud suures koguses prahist ja pinnasest,

puude kändudest (paplikännud kaalusid mitu tonni) ja kohati ka võsast.

Vana kaldakindlustuse lammutamise juures langes ekskavaatorijuhile lisaülesanne sorteerida välja endiste kalmistute hauakivid. Teetrassile jäi ette Krimmi sõja aegne (1853–1856) suurtükipatarei, mida nimetatakse Veejuhtmepatareiks. Arheoloogiliste uuringute hõlbustamiseks eemaldati pealmine pinnasekiht.

Sadama piirkonnas pole kaevetöö alati ohutu. Veetrassi paigaldamiseks kaevati septembri keskpaiku kraavi ja satuti vanade lõhkekehade hoiustamiskohale Saksa päritolu 290 õhutõrjemürsu, 18 granaadi ja üle 2000 padruniga. Eelmise aasta 6. juunil jagas tegevlinnapea Taavi Aas koos kolleegidega just lõhkekehade lao kohal ajakirjanikele infot Reidi tee projektist. Seekordne suurearvuline leid ei olnud esimene ega viimane, üksikuid pommileide oli veel. Korra riivas ekskavaatori kopp koguni lõhkekeha, kuid õnneks midagi ei juhtunud.

Käimas on mereäärse uue tugiseina ehitamine, ligemale poolesaja meetri laiuse mereala täitmine, tehnosüsteemide rajamine ja tee nähtava osa (sõidu- ja kergliiklustee) ehitamine. Seejuures on mullatööde maht väga suur, peale pressib vesi nii mere



2. detsembril tehtud fotol on näha Reidi tee ala (kuhu tuleb 2+2 sõidurada) ning kergliiklustee ja rannapromenaadi jaoks täidetud ala. Taamal paistab Russalka, samuti 2017. aasta Euroopa puu kandidaadist saja-aastane tamm ja Narva maantee liiklus. Foto: Väino Rajangu

poolt, Kadrioru kanalitest, endisest Liivaojast kui ka sademetest.

Russalkast kuni Petrooleumi tänava lähiseni ulatub „Kadrioru tuhaväljade tasandamise kava 1937” kohaselt põlevkivituhaga täidetud ala. Pinnases olev paks tuhakiht on nii kõva, et ekskavaatorigagi tuleb mõnes kohas palju vaeva näha. Kui tuhki on töö käigus pudenenud ja saab märjaks, moodustub sellest kleepuv lõga, mis teeb objektile liikumise ebameeldivaks.

Keerukate tehnosüsteemide rajamine dikteerib tealuse val-

mimist. Detsembri alguse seisuga on pooleli teeküna kaevamine Petrooleumi, Uus-Sadama, Lootsi ja Jõe tänava vahelistes lõikes ning Russalka lähipiirkonnas. Samal ajal on Pikksilma ja Liivaoja lahtivõetud kanali vahelises lõigus tealuse koos insenerivõrkudega linnast väljuval suunal valminud ja ootab asfalteerimist.

Väino Rajangu

Reidi tee piirkonna elanik

Kaksikute sünnitoetus tõuseb 1000 eurole

Tallinna 2019. aasta eelarve näeb ette kaksikute sünnitoetuse tõusu 320 eurolt 500 eurole ühe lapse kohta.

Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna abilinnapea Tõnis Mölder sõnas, et seni pole linn eraldi maksnud kaksikute sünnitoetust, vaid see on olnud kahekordne sünnitoetus ehk kokku 640 eurot.

„Kaksikute sünni puhul on peredel aga väljaminekud oluliselt suuremad kui ühe lapse sünni korral ning seetõttu on mul väga hea meel, et 2019. aastast makstakse kaksikute sünni puhul toetust praeguse 640 euro asemel 1000 eurot pere kohta,” kinnitas Mölder.

Linn toetab lapse sünni puhul peret 320 euroga alates 2002. aastast. Toetuse maksmise kord näeb ette, et mõlemad lapsevanemad oleksid registreeritud Tallinna rahvastikuregistris enne lapse sündi ning üks vanematest peab olema Tallinna linna elanik vähemalt aasta enne lapse sündi. Mõlema lapsevanema nõue ei laiene üksikvanemale.

Täpsed elukohaandmed tagavad tallinlase hüved

Viimane aeg on korrastada rahvastikuregistris elukohaandmed, et säilitada tallinlase staatus ja sellega kaasnevad hüved.

Jaauarist 2019 on veel tuhandet tallinlastel oht jääda puuduvate elukohaandmete tõttu ilma linnaelanikele mõeldud avalikest teenustest, nagu tasuta ühistransport, parkimissoodustus, lasteaia- või koolikoht või sotsiaaltoetus. Elukohta on lihtne registreerida: seda saab teha eesti.ee veebilehel või linnaosavalitsuses rahvastikuregistri töötaja abiga.

Lisateave www.tallinn.ee/elukohaandmedkorda.

KULTUUR

Marie Underi sünnikodu tähistati tahvliga

Kesklinna valitsus avas 15. detsembril Koidu tänaval mälestustahvli aegade ühe säravaima eesti luuletaja Marie Underi sünnipaigas.

Kunagisel heinamaal Toompea eeslinna Kassisaaba agulis valmis 1872. aastal kahekorruline puumaja, kuhu asus 1881 elama Kassari köster-koolmeistri Friedrich Underi pere. Samas Alimanni uulitsa majas nr 46 sündis 27. märtsil 1883 tulevane poetess Marie Under. Luuletaja perekonna kasutada oli seal ainult üks 15-ruutmeetiline kööktuba, aga peres oli juba mõne aasta pärast viis last. Nii kolisidki Underid, kui Marie oli saanud neljaseks, avaramasse korterisse Tõnismäel.

Tõsiasi, et Alimanni ehk nüüdsel Koidu tänaval asus suure eesti luuletaja Marie Underi sünnikodu, ei muuda asjaolu, et seda maja enam olemas ei ole. Tühjana seisnud hoone lammutati juba 1984. aasta suvel, kuigi see võinuks ajaloomälestisena kaitse all olla. Underi 100. sünniaastapäevaks taheti tema sünnimaja korda teha ja paigaldada mälestustahvel, kuid tollasele võimule oli see vastuvõetamatu.

„Tänavu suvel paigaldasime maja asemele mälestuspingi Marie Underile ja nüüd selle kõrvale mälestustahvli sisuka ülevaatega paiga aja-

loost,” selgitas Kesklinna vanem Vladimir Svet. „Aitäh Underi ja Tuglase kirjanduskeskusele hea koostöö eest kirjaniku mälestuse jäädvustamiseks! Võime kinnitada, et ehkki Underi sünnimaja pole säilinud, jääb tema pärand igavesti alles.”

Tahvli paigaldamine on osa Kesklinna valitsuse projektist eesti kultuuri- ja ajaloo oluliste sada aastat tagasi linnaruumis olnud rajatiste tähistamiseks infotahvliga.



Tallinlased töid paguluses elanud ja surnud luuletaja sünnimaja juurde tema surmapäeval rohkesti lilli. Foto: Jaan Klõseiko



Selleks korraldati avalik etepanekute kogumine, misjärel kaardistati tähistatavad objektid. Peale Marie Underi sünnimaja asukohta avatakse jaanuaris veel kahes kohas infotahvel.

Langebraun – oma ja võõras

Linnamuuseumis esitleti nädal tagasi Anne Ruussaare raamatut „LANGEBRAUN. OMA JA VÕÕRAS. Nikolai Langebrauni portselan”.

Kunstiteadlane Anne Ruusaaar tutvustab Nikolai Langebrauni (1877–1960) portselanidekoreerimise tööstuse ajalugu ja toodangut kogu vormi ja dekoori lummavas mitmekesisuses. Mahukas kataloogiosa annab ülevaate nii laiatarbekaubana dekoreeritud arginõudest kuni professionaalsete kunstnike käsitsi maalitehnikas rahvusornamendiga kaunistatud serviisideni. Lisatud on Nikolai Langebrauni ettevõtte kasutatud põhimärkide ja erandlike markeerimisviiside kirjeldused koos piltidega. Tekstid on tõlgitud ka inglise keelde.

Raamatu koostamisel on kasutatud põhiliselt linnamuuseumi kollektsiooni, kus on üle 400 eseme, ja üht rikkalikumat Langebrauni kogu, kollektsionäär Priidu Nõmme erakogu, kus on tuhandeid Langebrauni märki kandvaid nõusid.

Nikolai Langebraun on tuntuim nimi Eesti portselanidekoreerimise ajaloos. 1920.–1930. aastatel Tallinnas tegutsenud portselanitöös-



tuses dekoreeritud esemeid leidub Eesti kodudes praegugi ning need on muutunud kollektsionääride hulgas ihaldatud kogumisobjektiks.

15. veebruarist kuni detsembrini 2019 saab linnamuuseumis vaadata näitust „Langebraun kodus ja muuseumis. Priidu Nõmme erakogu”.

Näitus Riia fotokunstnikelt

4. veebruarini on fotomuuseumis avatud näitus „Fotoklubi Rīga”.

Fotoklubi „Rīga” asutati 1962. aastal. Lühikese aja jooksul kasvas see väikesest sõpruskonnast fotokunstnike liiduks, kus tegutsesid sellised

tuntud tegijad nagu Gunārs Binde, Jānis Gleizds, Leonīds Tugālevs, Vilhelms Mihailovskis, Valdis Brauns, Egons Spuris jpt. Klubi liikmed aitasid kaasa fotograafide ja ühiskonna harimisele fotokunsti valdkonnas ning tegid Riia

kui kunsti- ja kultuurikeskuse tuntuks nii kogu Nõukogude Liidus kui ka väljaspool. 56 tegevusaasta jooksul on klubis tegutsenud umbes 400 riialast, aga huviliste arv on olnud kordades suurem.

Orthodox Singers tähistab juubelit jõulukontserdiga

Reedel, 4. jaanuaril kell 19 annab tuntud kooriansambel Orthodox Singers toomkirikus jõulukontserdi, millega tähistab oma 30 tegevusaasta juubelit.

Jõulukontsert on ansambli juubelisarjas esimene. Dirigent Valeri Petrovi juhatusel esitatakse õigeusu jõulukava, mis koosneb vanavene, serbia ja kreeka muusikast ning 4. sajandi süüria jõululauludest, mis esitatakse aramea ehk Jeesus Kristuse keeles. Kontserdil kuuleb ka nüüdisaegset, sh eesti heliloojate vaimulikku loomingut. Vokaalansambel Orthodox Singers koosneb kutselistest muusikutest ning on tuntud õigeusmuusika tutvustaja ja edendajana nii Eestis kui ka mujal. Õigeusu kirikulaule, millele ansambel on pühendunud, saab kontserdisaalis harva kuulata.

Jõulukontserdi pileteid saab osta Piletilevist ja enne algust kohapeal.

Anu Taul

KONTSERT

Oma Lugu



25. jaanuaril 2019 • kell 19
Hopneri Majas

(Raekoja plats 18)

Üksed avatakse kell 18.

Avatud ka Padaemanda kodukohvik.

Piletid 10€ / 12€ Piletilevist ja tund enne algust kohapeal 15€



S
U
D
A
N

3.12.2018–28.02.2019

SAMAS RUUMIS

Epp Margna (maalid)

HOPNERI MAJA
Raekoja plats 18
www.hopnerimaja.eu

See on esimene väljapanek piltidest, mis loovad kokku pikema sarja „samas ruumis”. See sari ei saa tegelikult mitte kunagi valmis, ma ei jõuaks kunagi neid kõiki tundmaga saada, kellega koos seda ruumi jagan. Aga ma õpin neid järjest rohkem nägema ja kuulma.



Kadriorg – 300 aastat ajalugu

Suvel tähistas Kadrioru lossi- ja pargiansambel 300 aasta juubelit. Pargis oli tavapärasest rohkem tunda ajalooõhku ja väljapeetust. Muuseumides sai nautida temaatilisi loenguid, ekskursioone, kohutumisi kirjanike ja kunstnikega.

Läbi terve aasta, aga eriti talvehoovajal sai Kadrioru pargi- ja lossiansambel külastada näitusi ja väljapanekuid. Kõige tihedam kultuuriprogramm oli suvekuudel, mil toimusid erinevad kontserdid. Aastatega linlaste südame võitnud Kadrioru Suvi pakkus taas külastajatele traditsioonilisemaid kontserte ja kogu suvi võis kuulda klassikalist muusikat.

Värskendatud ja uue valgustuse saanud miraažiseina avamine eelmise aasta septembris oli ühtlasi sissejuhatus algavasse juubeliaastasse. Esmaesitusele tuli Olav Ehala loodud ja Kadriorule pühendatud tunnusmuusika „Uus vana tants“.

Oleme eriti uhked, et alates juubeliaastast saavad külastajad parki siseneda üle ajaloolise Liivoja silla markeeringu – läbi Kadrioru pargi iidse värava.

Juunis, suvesooja saabudes,

toimus rahvusromantiline Eesti muusika kontsert „Siin on ilus elada“. 12. juulil avati Kadrioru pargi kontserdiväljakul näitus „100 Eesti roosi“, kus sai imetleda Kadrioru juubeliks taasloodud barokkajastu roosisorti, inspireeritud roosist Kadrioru lossi peasaali plafoonil. Kümne päeva jooksul oli kõigil huvilistel võimalik nautida looduse kunsti ning imetlemiseks olid välja pandud Eestis kasvatatud roosisordid oma ilus ja võlus. 21. juulil avas suvehooaja juba aastatega traditsiooniks kujunenult Georg Otsa nimeline muusikakool oma suurepärase orkestratidega.

Park rikastus

Kadrioru park on kohaliku kogukonna tagahoov. Eriliselt hea meel on selle üle, et juubeliaastal taastasime osa ajaloolisest Kadrioru pargist. Meie aednikud istutasid ajaloolise 1718. aastal Caetano Chaveri koostatud istutusjoonise järgi pargi alumise aia ringkanali äärde 84 pärnapuud. See sai teoks tänu vaderitele, kes peale rahalise toetuse andsid igale puule ka oma loo, mis teeb puud eriti väärtuslikuks.

Park pole minu ega sinu

oma, vaid täis mälestusi. Punnane pöök, mis asub väljaspool ringkanalit lossi peauksest vaadates keskel, on Tallinna rotarite kingitud puu uueks sajandiks. Veel täiendavad parki väärikalt Eestis riigivisiitide raames istutatud puud. Eesti riigi 100. aastal istutasid 300-aastasest parki tamme- ja kaskipuu Norra kroonprints Haakon ja kroonprintsess Mette-Marit, Madalmaade kuningas Willem-Alexander, Islandi president Guðni Thorlacius Jóhannesson, Itaalia president Sergio Mattarella ja tema tütar Laura Mattarella.

22. juulil 1718 alustati Vene tsaari Peeter I käsul Tallinna lähetele uue euroopaliku suvelossi rajamist. Kaunil suvepäeval 300 aastat hiljem tähistasime meie suursuguselt Kadrioru juubelisünnipäeva. Alates keskpäevast sai näha Kadrioru pargis ja muuseumides ajaloolisi tegelasi ja linlasi. Huvilistele tutvustati, kes on kastellaan, kiirkäskjal, tantsuõpetaja ja paljud teised.

Päeva oodatuid sündmusi oli galakontsert Kadriorg 300. Meeleoluka kontserdi andis Üle-Eestiline Noorte Sümfooniaorkester (ÜENSO) dirigent Jüri-Ruut Kanguri juhatusel.

Solistidena astusid üles Elina Netšajeva, Kalle Sepp ja Andreas Lend. Kaasa tegid ajaloolise tantsuteatri Petit Trianon artistid Peterburist.

Eesti Post esitles 300. aastapäevale pühendatud Lembit Lõhmuse kujundatud juubeli-postmarki. Ajaloolise oranžerii asukohta Lydia Koidula tänava kinnistul, mis on tänini kasutusel Kadrioru pargi aednike tööruumidena, on kavandatud Kadrioru pargi ajaloolise lossiaedniku (oranžerii) hoonete kompleksi. Pargi sünnipäeval kuulutati välja oranžerii arhitektuurikonkursi võidutöö. Usume, et kavandatav Kadrioru pargi oranžerii valmib lähiaastatel ning peale tänapäevaste tööruumide on see ka kõigile parkikülastajatele avatud aiand, kuhu saab sisse astuda ja tutvuda aedniku-ametiga. See on samm lähemale kauaaegse unistuse täitumisele.

Sügise tulekuga muutub Kadriorg taas müstiliseks ja salapäraseks paigaks, tuues parki kümneid tuhandeid inimesi imetlema valguse võlu. Suurejoonelise suvehooaja ja ühtlasi juubeliaasta lõpetas septembris toimunud „Valgus kõnnib“. Esilinastus stsenarist Jaak Lõhmuse ja režissöör Märten Vaheri dokumentaalkaade „Tagasi Kadriorus“. Pargi elu on üles filmitud eelmise aasta maikuust kuni selle aasta juulini.

Sünnipäevale väärilise imeilmeilise juubeliaasta on olnud meie pargi aednike perele töö- ja rõõmurohke. Juubeliaasta on ametlikult läbi, väärika 300 aasta meenutamiseks ja tutvustamiseks avame 18. jaanuaril rahvusraamatukogus Kadrioru pargi ajalooliste originaalplaanide näituse. Loome ja talletame praegust, et kinkida see tulevastele põlvkondadele.

Ain Järve

Kadrioru Pargi juhataja

Ain Järve valiti aasta linnakodanikuks

Asutuse Kadrioru Park juhataja Ain Järve pälvis Tallinna aasta linnakodaniku tiitli.

Linnavolikogu esimees Mihhail Kõlvart, kes oli ühtlasi aasta linnakodaniku valimise komisjoni esimees, tõstis esile Ain Järve tööd pargikultuuri edendamise heaks meie linnas.

Aasta linnakodaniku valimise eesmärk on tunnustada kaaskodanikke, kes viimase 12 kuu jooksul on andnud panuse Tallinna rahvusvahelise maine parandamise ja linnaelu edendamise heaks või on korda saatnud erilise teo. Konkursile esitati 43 väärikat kandidaati.

Komisjon otsustas samuti aasta sündmusena esile tõsta paavst Franciscuse Tallinna-visitidi ja tunnustada selle peakorraldajat, Eesti Kirikute Nõukogu asepresidenti piiskop Philippe Jean-Charles Jourdani.

„Philippe Jourdan tutvustas Rooma paavsti visitidi kaudu nii Eesti riiki kui ka Tallinna linna maailmale ning liitis samal ajal kohalikke inimesi ja nende maailmanägemist,“ lausus valikukomisjoni liige, Eesti Teaduste Akadeemia president ja Tallinna vapimärgi tänavune kavaler Tarmo Soomere. „Ma ütlesin isegi, et Philippe Jourdan, aasta tähtsündmuse hing ja peakorraldaja, tõstis Tallinna hetkeks kogu maailma tähelepanu keskpunkti.“

Komisjoni kuulusid Tallinna vapimärgi jooksva aasta kavalerid Tiina Mägi ja Tarmo Soomere ning linnavolikogu fraktsioonide esindajad.

Peale auväärse tiitli saab aasta linnakodanik disainer Riho Luuse valmistatud klaasmeene, mille alusele on liimitud tükike Tallinna toomkiriku 300 aasta vanusest vaskkastusest.



Magdaleena polikliinikust saab moodne tervisekeskus

AS Ida-Tallinna Keskhaigla (ITK) on kuulutanud välja Magdaleena tervisekeskuse projekteerimistööde hanke.

Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna abilinnapea Tõnis Mölder sõnul on linna eesmärk parandada arstiabi kättesaadavust ja kvaliteeti ning laiendada tervishoiuteenuste valikut. „Magdaleena esmatasandi tervisekeskuse loomine on piirkonnale oluline, sest teenuste koondamisel saavutatakse suurem kuluefektiivsus ja esmatasandi tervishoiuteenused muutuvad senisest kättesaadavamaks,“ sõnas Mölder.

Tervisekeskuse asukohaks saab ITK Magdaleena üksus. „Projekti raames renoveeritakse praeguse Ida-Tallinna keskhaigla Magdaleena üksuse A, C ja D korpus. Sinna koonduvad perearstid, koduõed, füsioterapeudid. Samuti on seal ämmaemanda vastuvõtt, kohal on hamba- ja tervishoiuarst, tagatud on

MAGDALEENA ÜKSUS^M
Pärnu mnt 104



sotsiaal- või psühholoogiline nõustamine ning võimalus radioloogilisteks ja laboratoorseteks uuringuteks,“ loetles Mölder, kelle sõnul peaks uus tervisekeskus valmis saama 2021. aastal.

Sarnases graafikus liigitakse Põhja-Tallinna tervisekeskuse rajamisega ja sellised tervisekeskused on kavas rajada igasse linnaossa, teatas abilinnapea. „Aasta alguses

avasime uue ja nüüdisaegse tervisekeskuse Mustamäel, mis on hästi tööle hakanud ning nii patsientide kui ka töötajate tagasiside on olnud positiivne. Tallinna arstid on väga heal tasemel ning usun, et tänu pere- ja eriarstide tihedale koostööle saavad patsiendid parimat arstiabi,“ lisas Mölder.

Projekti kogumaksumus on ligi 5,5 miljonit eurot.

Tallinna üks suuremaid puid langes

August Weizenbergi tänava alguses kasvanud üle 150-aastane kaitsealune must pappel tuli novembri lõpus maha saagida.

Tallinna üks jämedamaid puid ja vanim pappel oli juba aastaid halvas seisundis ja vajab mitmel korral hooldusloikust. Puu tervist jälgiti regulaarselt, oma hinnangu andsid eksperdid Eestist ja välismaalt. Kui siiani piirdusid spetsialistide soovitusel hooldusloikuse ja jälgimiskohustusega, siis tänavuse ülevaatuse käigus leiti, et puu on sedavõrd murdumisohtlik, et õnnetuste vältimiseks tuleb see eemaldada. Hiidpappel kasvas Narva maantee ja August

Weizenbergi tänava vahelisel haljasalal Uus-Sadama bussipeatuses.

Sellises asukohas ei olnud abilinnapea Züleyxa Izmailova sõnul võimalik murdumisohtlikku puud säilitada. „Kui puu juurestikuga oleks omal ajal hoolikamalt ringi käidud – pean silmas kaevetöid puu juurestiku kaitsealas –, siis oleks suursugune puu veel kümneid aastaid elada saanud,“ tõdes Izmailova.

Puu väärtustamiseks on see nüüd eksponeeritud Kanuti tänava ääres. Sarnaseid vanu, suuri ja väärikaid musti pappeid võib näha veel näiteks Wismari 35 ja Roosikrantsi 4 hoovis.



Kanuti tänava ääres puutüvel istudes võib nautida vaadet Oleviste kirikule, aga vägev nott ahvatleb ka ronima. Tüvi kaalus ligi 13 tonni! Foto: Mart Mets

LINNAELU

Jaani kirikus saab veel näha jõulusõime

Esimesel advendil Jaani kirikus pidulikult avatud jõulusõime saab seal vaadata kolmekuningapäevani.

Varasematel aastatel raevoja kaaristu all paiknenud jõulusõime avas Kesklinna vanem kirikus toimunud adventikontserdi järel.

„Leidsime, et jõulusõim, mis oma kaunil moel jutustab jõulude algsest tähendusest, sobib igati hästi kiriku pühalikku miljöösse. Suur tänu selle võimaluse eest Jaani kogudusele ja praost Jaan Tammsalule!” ütles Kesklinna vanem Vladimir Svet.

12. detsembril toimus samas kirikus Kesklinna traditsiooniline adventikontsert, kus laulis Getter Jaani. Arvukas kontserdipublik sai südamliku kontserdi eel ja järel ka jõulusõime imetleda. See võimalus on kõigil veel 6. jaanuarini.



Jõulusõim kujutab Püha ehk Jeesuse perekonda – Maarja, Joosep ja Jeesuslaps koos karjaste ning koduloomadega. Traditsioon arvatakse pärinevat juba Vana-Rooma ajast, kui veel ei ehitatud kirikuid. 12. sajandist levis komme

üle Euroopa. Teiste väidete kohaselt kujundas esimese jõulusõime 1223. aastal Assisi Franciscus eesmärgiga tuletada inimestele meelde jõulupühade usulist tähendust. Tänapäeval on traditsioon tugevam katoliiklikes maades.

Liiklustabloo annab operatiivseima liiklusteabe

Viimaste kuude jooksul on Tallinna tänavatele ja teedele paigaldatud üle 30 elektroonilise liiklusteabe tablo.

Sõidukijuhid saavad tabloodelt õigel ajal operatiivset infot teelolude, eesolevate takistuste ja muud liiklust mõ-

jutavate asjaolude kohta. Nii saab juht kiiresti valida teise tee või talitada vastavalt olukorrale. Tabloodel esitatava teabe puhul on arvestatud, et see oleks autojuhtide jaoks õigeaegne, lühike ja selge. „Liiklustabloode eesmärk ongi anda juhtidele kõige operatiivsemat infot. Näiteks raadio ja teleuudiste kaudu edastatud teave võib jääda lootusetult hiljaks, lisaks kuuluvad juhid paljusid erinevaid raadiojaamu. Teabe lugemine sõidu ajal mobiiltelefonist on autojuhile teatavasti keelatud,” ütles abilinnapea Kalle Klandorf.

Viimased 15 tablood ja nende paigaldamine läks linnale maksma 45 000 eurot.



PLANEERINGUTEST

Teade Türi tn 4 avalikust arutelust

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 13.11.2018 läbi Türi tn 4 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 20.09–4.10.2018 toimunud avalikul väljapanekul esitati 1 ettepanekuid sisaldav pöördumine. Tallinna Kesklinna Valitsuses toimunud Türi tn 4 kinnistu detailplaneeringu arutelust võtsid osa projekterija, kinnistu arendamisest huvitatud isiku esindaja ja linnaosa esindajad. Kinnistu arendamisest huvitatud isiku ettepanekuga on arvestatud ning ta on nõus menetluse jätkamisega. Edasise menetlemisega tegeleb Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Türi tn 9 kinnistu detailplaneering

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustavad ajavahemikul 28.12.2018–11.01.2019 Türi tn 9 kinnistu detailplaneeringu. Nimetatud detailplaneering on vastu võetud Tallinna Linnavalitsuse 19. juuni 2015 korraldusega nr 1102-k. Detailplaneering oli avalikul väljapanekul 16.09–30.09.2015. Pärast avalikku väl-

japanekut on muudetud kinnistu kavandatud sihtotstarvet. Peale ärimaa on kavandatud elamumaa sihtotstarvet.

Detailplaneeringu materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuse, asukohaga Nunne tn 18, hoo-vimajas toas 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse info-saalis esmaspäeval 8.15–18.00, teisipäevast neljapäevani 8.15–17.00 ja reedel 8.15–16.00. Detailplaneeringu jooniste ja selletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr>.

Mardi tn 14a detailplaneering

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 15.11.2018 läbi Mardi tn 14a kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 20.09–4.10.2018 toimunud avalikul väljapanekul esitati 1 ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldav pöördumine. Tallinna Kesklinna Valitsuses toimunud Mardi tn 14a kinnistu detailplaneeringu arutelust võtsid osa vastuväite(d) esitanud Juhkentali Seltsi esindaja, planeeringu

koostaja, kinnistu arendamisest huvitatud isiku esindajad ja linnaosa esindajad. Vastuväiteid sisaldanud pöördumise esitanud Juhkentali Seltsi esindaja on saanud selgitused/vastused oma vastuväidetele ja ettepanekutele ning on nõus menetluse jätkamisega ja esitatud vastuväidetest loobuma. Edasise menetlemisega tegeleb Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Teade avalikust arutelust

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 29.11.2018 läbi Pirita tee 28 kinnistu ja Maarjaheina tänava äärsete kruntide ning lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse arutelu. Ajavahemikus 20.09–18.10.2018 toimunud avalikul väljapanekul esitati 1 vastuväiteid ja ettepanekuid sisaldav pöördumine. Detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa kinnistute arendamisest huvitatud isik, planeeringu koostaja, vastuväiteid esitanud isiku esindajad ja linnaosa ametnikud. Sisulist arengut arutelul ei toimunud, kuna vastuväite esitajad ei taganenud oma varem väljendatud seisukohtadest. Edastame materjalid ametile menetluse jätkamiseks.

Südalinnas tulevad muutused

Südalinnas kesksemaid piirkondi Estonia puiestee, Kaubamaja tänava, Rävla puiestee ja Teatri väljaku vahel saab uue detailplaneeringu.

„See tähendab lähiaastatel endise kunstiakadeemia hoone, kaubamaja ajaloolise hoone, projekteerijate maja ja Tallinna ülikooli akadeemilise raamatukogu kvartali täielikku uuendamist. Linna 2019. aasta kavas on ka Teatri väljaku uuendamise konkursi väljakuulutamine,” kommenteeris abilinnapea Andrei Novikov.

Arvestades hoonetele ettenähtud maa-aluseid korruuseid loob Kesklinna lah-tikaevamine terve rea uusi võimalusi transpordivoogude ümberkorraldamiseks. „Loodud on võimalus viia Estonia puiestee osaliselt maa alla Tammsaare pargi ja endise

kunstiakadeemia vahelisel lõigul. Rajatav autotunnel tekitab maa-aluse tänava, mille kaudu on kavandatud juurdepääsud kvartalisse planeeritud hoonete maa-alustele korruustele. Täna maa pealne osa võimaldab aga senisest enam anda prioriteeti ühistranspordile, jalakäijatele ja kergliiklejatele, luues sidusama ühenduse uuendatava kvartali ning tänava uuendatud Tammsaare pargiga,” lisas Novikov.

Estonia teatri ja Tammsaare pargi vastas asuval alal koostatud detailplaneering annab võimaluse sealsete hoonete ümberehitamiseks ja laiendamiseks ning uute kuni 8-korruseliste ja ühe kuni 12-korruselise elu-, äri- ja ühiskondliku funktsiooniga hoone ehitamiseks. Alale on kavandatud ka avalikult ka-

sutatav kvartalisene tänav. Planeeritud ala hõlmab 14 krunti ja selle suurus on 3,49 hektarit.

Rävla pst 8 krundil paiknev 11- ja 12-korruseliste hoonesadega ala kõrgusliku dominandi moodustav amorfiseerunud ärihoone (nn projekterijate maja) on detailplaneeringu kohaselt võimalik asendada uue hoonega ning Rävla pst 10 krundil paiknevale arhitektuurimäestisena kaitse all olevale Tallinna ülikooli raamatukogu hoonetele on kavandatud juurdehituse võimalus.

Planeeritud maa-ala hoonestamisel tuleb tagada vana linna silueti vaadeldavus linna olulistest vaatepunktidest. Et ala paikneb ajaloolises linnastruktuuris, on vaja arvestada arheoloogilise kultuuri-kihi võimalikkusega.



Türi ja Herne tänav on avatud

Türi ja Herne tänava lõplik valmimine jääb küll kevadeks, kuid liiklusele on need avatud.

Talvised ilmaolud ei võimaldanud Herne tn rekonstrueerimist kvaliteetselt lõpule viia. Viivituse põhjustas lahti kaevamisel ilmnenud maa-aluste võrkude seisukord (eelkõige kõrge riskiga gaasitorudel). Kevadeks jääb paigaldada pealmine asfaldikiht sõidu- ja kõnniteele, teha osa haljastust ning märgistada teekate.

Uus tähtaeg on mai 2019. Sarnane olukord on Türi tänaval: elektrikaablite kaitsmise vajaduse ja ilmaolude tõttu viibinud viimased tööd on lükatud kevadesse. Siis tehakse paarisnumbriga majade ees kõnnitee ja sissesõitude ehitus, rajatakse kaks parklat ja tänavakate koos märgistusega. Tööd peavad olema lõpetatud samuti mais. Liiklus avati Türi tänaval läinud nädalal.



Jagame tasuta graniitsõelmeid!

Iga Kesklinnas asuv maja saab libeduse tõrjeks kuni kolm kotti (ca 90 kg) graniitsõelmeid tasuta.

Huvitatud majaomanikel ja -haldajatel palume saata teade Kesklinna valitsuse vanempetsialisti Henri Jürlo e-aadressile henri.jurlau@tallinnlv.ee hiljemalt 31. detsembriks. Kirjas märkida aadress ja isik, kellele sõelmed väljastada.

Sõelmeid jagatakse 7.–18. jaanuarini tööpäeviti kell 9–11.30 AS-i Eesti Keskkonnateenused aadressil Artelli 15.

Valime „Põhjala valguspärlit“

Kuni 15. veebruarini saavad kõik linnakodanikud, asutused ja organisatsioonid esitada ettepanekuid linnarajatiste kujundusvalgustuse tunnustuskonkursile „Põhjala valguspärlit“.

Konkursile esitatud objektide hindamisel lähtutakse objekti esteetilisest ja tehnilisest disainist ning projekti maksumusest ja ökonoomsusest. Ettepanekus peab olema rajatise täpne asukoht ja soo-

vitavalt töö teostaja kontaktandmed.

Ettepanekuid saab edastada telefonil 645 7191, e-aadressil eva.tallo@tallinnlv.ee või postiaadressil Tallinna Kommunalaamet, Mündi 2, Tallinn 15197.

2006. aastast korraldatav iga-aastane arhitektuuri- ja kujundusvalgustuse konkurs julgustab ehitiste omanikke pimedal ajal oma hoonete välisilmet iluvalgustusega

kauniks muutma. Varem on tiitli pälvinud Kumu, Estonia ja draamateatri hoone, samuti tehnikaülikooli peahoone fassaadi ja Akadeemikute allee valgustuslahendus, Viru väljaku ja Mere puiestee nurgal asuv ärihoone Metro Plaza, teletorn ning Ülemiste kesku- se hoone.

Oleviste kirik, Friedrich Ludwig Maydell ja baltisaksa rahvusromantism

Tallinnale annab eripära uni-kaalne vanalinn, mille pärl keskaegsed gooti stiilis kirikud. Enamik neist on oma praeguses mahus valminud hiliskeskajal, 15. sajandil. Suuri ja vaimuelus tähtsal kohal olnud ehitisi on ristiusustamise algusest alates pidevalt ümber ehitatud, nii et tagantjärele on ehitust kajastavate allikate nappusel väga keeruline selgeks teha hoonete kunagist väljanägemist. Hilisemast ajast on allikaid rohkem ja interjöörides tehtud muudatustest võib saada üsna hea ülevaate.

Üks paremini kajastatud sündmus Tallinna kiriku ajaloo osas on Oleviste kiriku restaureerimine 1820.–1840. aastatel. Selles mängis olulist rolli baltisaksa kunstnik Friedrich Ludwig von Maydell, kelle sünnist möödus 10. detsembril 223 aastat. Täpselt on kajastatud ka sündmust, milleks mas- taapne kiriku restaureerimine üldse ette võeti.

Oleviste põleng

1820. aasta 16. juuni ööl kogunesid Tallinna kohale äikese- pilved. Õnnetul kombel lõi välk Oleviste kiriku nurgatornikesse, mis süttis põlema ja tuli

haaras peagi terve 60-meetri- se tornikiivri. Tuletõrjujad olid võimetud. Suurt muret tunti selle üle, kuhu kiivri karkass lagunedes kukub. Kui kiiver lõpuks Laia tänava teisel pool asuva maja peale kukkus, sai ka tuli sisse täie hoo, tuhise- des torni kiviosast üles kui korstnalöörist, põletades ja sulatades kõik oma teel. Mõne tunni jooksul jäid kirikust alles vaid hõõguvad kiviseinad. Tule laiemat levikut ümbritsevatele hoonetele takistas tugev vihm- masadu. Õnneliku juhu läbi pääses hävingust keskaegseid raamatuid sisaldav Oleviste kogu, mida tänapäeval säilita- takse Tallinna ülikooli akadee- milises raamatukogus. Kogu- dus oli oma kooskämiskohast ilma jäänud ja neil polnud loot- tustki kirikut üles ehitada.

Tagantjärele tarkadena võime arvata, et kui õnnetus oleks juhtunud 10–15 aastat varem, Napoleoni sõdade ajal, mil Tallinn oli muutunud vile- saks ja lagunenu provintsilin- naks, poleks kirikut üles ehi- tatud. 1820. aastatel muutus aga Tallinn Peterburi jõukamatele elanikele atraktiivseks suvi- tuslinnaks. Pealegi oli Tallinn Vene impeeriumi kindluslinn

pealinna Peterburi eeslinil, kus kõrge torniga kirikul oli teatav sõjaline tähtsus. 1825. aastal külastas Tallinna Vene keiser Aleksander I, kes andis põhimõttelise nõusoleku kiri- ku taastamiseks. Paraku suri keiser juba samal aastal ning talle järgnenud Nikolai I kin- nitas kiriku taastamise eelarve alles 1827. aastal.

Kiriku taastamine

algas aprillis 1828. Kõigepealt ehitati üles võlvid ja järgmisel aastal saadi kirik juba katuse alla. Taastamistööd juhtis Tal- linna insenerikomando ülem insenerpolkovnik Alexander Feldmann. Kiriku 64 meetri kõrguse tornikiivri kavandas Viiburis tegutsenud taani ehi- tusmeister Henrik Ryberg. Sel- leks eelnevalt tehtud makett on tänini säilinud. Restaureeri- mise arhitektiks valiti üllatusli- kult erialase ettevalmistuseta Tartu noor kunstnik Maydell, kelle peamiseks ülesandeks sai kiriku dekoratiivosade ja inter- jööri kavandamine. Kavandite alusel valmistas raiddekoori eesti rahvusest iseõppinud Tallinna skulptor Johann Gott- fried Exner oma abilistega, tis- leritööd anti samuti Tallinna meistritele. Kiriku taastamine lõppes suuremas osas 1840. aastal ja avamine plaaniti põ- lengu 20. aastapäevaks 16. juu- nil. Tornikellade valmistamine aga venis pikema aja peale ning viimane ja kõige suurem, ka- hemeetrise läbimõõduga tsaar Nikolai I pühendatud kell, seati üles alles 1850.

Oleviste kiriku taastamist on meie kultuuriloos peetud oluliseks esimese neogooti stiili näitena kohalikus sakraalarhitektuuris, mis sai eeskujuks paljude teiste Ees- ti kirikute ajakohastamisel. Ühtlasi seisneb selles Maydelli tähtsus, kuigi näiteks kuns- titeadlane Voldemar Vaga on teda pidanud teisejärguliseks kunstnikuks.

Maydelli tuntus

põhineb peamiselt hoopis tema raamatugraafikal. Viimastel aastakümnetel on tema töödest enam tähelepanu pälvinud ajaloopildid sarjast



Oleviste kiriku põlemine. Linnamuuseum

„Viiskümmend pilti saksa Läänemereprovintside ajalooost Venemaal”. Suurejoonelisena kavandatud sarjast valmis õigupoolest ainult 22 vasegravi- tüüri, mis avaldati 1839 ja 1842. Pildid kujutavad stseene Liivimaa ajalooost, valdavalt Läti Henriku kroonikale tuginevast vallutusperioodist 12. sajandi lõpul ja 13. sajandi algul.

13. sajandist pärinev Läti Henriku Liivimaa kroonika on üks vähestest kirjalikest allikatest Eesti ja Läti alade kohta, milles kirjeldatud sündmuste tõlgendamine on kohalikele ajaloo huvilistele ja ajaloolastele pakkunud huvi juba paarsada aastat. Maydelli pildisarja võib vaadelda ühena paljustest tõlgendustest, milles avaldu- vad tema kaasaja väärtushin- nangud ja tööspidamised, sh rahvuslik erapoolikus. Rahvus- luse senisest tugevamat rõhu- tamist vaimuelus mõjutas olu- liselt Prantsuse revolutsioon ja sellele järgnenud Napoleoni sõjad. Euroopa rahvaste ergu- tatud rahvusmeel sai rahuldust huvist kohaliku ajaloo, kuns- ti, arhitektuuri ja kirjanduse vastu. Erilist tähelepanu pälvis keskaeg, mida varem oli peetud taandarengu perioodiks.

Saksa keelt kõnelevates

maades vaimustuti gooti kiri- kutest. Keskaegne religioosne elu inspireeris ka üht saksa kunst- nike rühma, kes 1809 asustasid Püha Luuka vennaskonnana San Isidoro kloostris Roomas. Neist eeskujul võtnud koolkon- da nimetatakse natsareenlas- teks, kellega puutus kokku ka 1823 end mõneks aastaks Roo- mas sisse seadnud Maydell. Ta oli pärast Napoleoni sõdades osalemist läinud 1820. aastal õppima Tartu ülikooli jooni- tuskooli ja siirdunud 1822 end täiendama Saksamaale. 1827. aastal Tallinna naastes sai tema esimeseks suuremaks tööks Oleviste kiriku restau- reerimine. Arvestades Maydel- li sidemeid saksa rahvuslikult meelestatud kultuuritege- lastega, polnud tal keskaegse Oleviste kiriku restaureeri- miseks sugugi halb vaimne ette- valmistus. Ilmselt just selle töö kaudu hakkas ta rohkem huvi tundma Liivimaa keskaegse ajaloo vastu, millest võis tek- kida idee seda ajaloo pilditena kajastada.

Maydelli ajaloo piltide idee- lisest taustast annab aimu kaasnenud sissejuhatav tekst, kus autor ütleb, et tahab olla asjalik ega taotle erilist poee- siat. Ajaloolase kombel tahab

ta olla erapooletu, kuid tema seisukohad jätvad vastupidi- se mulje. Läti Henriku eeskujul arvab ta, et saksa ristiusu- luse võitlus kohalike paganate vastu oli moraalselt õigustatud. Ristiusuajad aitasid paganatel vabaneda barbaarsuse patust ja võtta omaks kõrgem krist- lik kultuur. Veriseid sõjakäike eestlaste ja saarlaste vastu õi- gustab Maydell nende rahvas- te erilise saksa- ja ristiusuvaen- nulikkusega, millega kaasnes reetlikkus, sõjakas ja kohutav julmus. Hukka mõistis May- dell ka leedulased, kelle kõrval ta pidas liivlasi ja lätlasi vagu- raiks lambaiks, austades eriti end ristida lasknud lätlaste juhti Kaupot. Natuke leebem oli Maydell venelaste vastu, kellega Vene tsaari Läänemere provintside alamad ei saanud ju vastuollu minna.

Maydelli pateetilise teks- tiga on tema pildid hämmas- tavas vastuolus. Vaatajal on tunne, et veristes võitlustes osalevad julmad eestlased ja verejanulised saarlased on tegelikult kenad inimesed ning tagantjärele tundub tema rah- vuslik pateetika kentsakas.

Eero Kangor

kunstiajaloolane

Friedrich Ludwig Maydelli autoportree. Eesti kunstimuuseum



RAHVARINDE MUUSEUMIS

NÄITUS „1988”

Rahvarinde muuseumi näitus „1988” vaatleb murrangulist 1988. aastat erinevates elusfäärides. Tähtsal kohal on inimeste lood ja toona läbielatud emotsioonid.

NÄITUS „LOOSUNGID ISESEISVUMISE TEEL”

Väljapanek tutvustab loosungeid, mida kasutati võitluses iseseisvuse eest. Need on ühtviisi naljakad ja tõsised, aga ka inspireerivad. See on ajalugu loosungites.

*Ilusaid jõulupühi ja rõõmsat vana aasta lõppu!
Kohtumiseni Rahvarinde muuseumis uuel aastal!*

Vabaduse väljak 9 • tel 644 8193 • rrmuuseum@rrmuuseum.ee •
Jälgi meie tegevust www.facebook.com/rrmuuseum



Linnamuuseum tutvustab toidulauda

Linnamuuseum pakub näituse „100 aastat argi- päeva” publikuprogrammi töötubades, mis tutvustavad argielu meie toidulaua.

Esimese advendi eel juhendas sotsioloogija- doktor ja portaali Nami-nami.ee eestvedaja Pille Petersoo töötuba „Linlase näärilaud. Kasukas ja piparkoogid”. Muuhulgas sai pühadeaegselt toidu- laualt proovida kuuma jõulujooki ja üllatusampsu.

Töötoad jätkuvad uuel aastal:

- 12. jaanuaril kell 12 „Raudse eesriide” taga. Põne- vad leiud vennasrahvaste toidulaualt”;
- 2. veebruaril kell 12 „1980. aastad: einevõilebade ja kokteilisalate võidukäik”;
- 2. märtsil kell 12 „Linlase toidulaud perestroika tuules. Talongiajastu mõjud”.

Töötubades osalemine on piletiga (täispilet 4 eurot, sooduspilet 3 eurot). Eelnevalt palutakse regist- reerida, vajalikku teavet saab telefonilt 615 5184, e-postiga haridus@linnamuuseum.ee või muuseumi kodulehelt <https://www.linnamuuseum.ee/>.

AS Kapitel valgustab vanalinna müürid

Tallinna linn ja kinnisvaraettevõtte Kapitel sõlmisid heade kavatsuste me- morandumi, mille kohaselt investeerib Kapitel Tallinna vanalinna müüride ja tornide valgustusse enam kui 800 000 eurot.

Kaasaegse fassaadivalgustuse saab 41 objekti, nende seas Toompea loss, Paks Margareeta, Patkuli trepid, Kiek in de Kök, Pikk Hermann, linnamüür. Paigal- datakse kokku 580 uut LED-valgustit, mis annavad müüridele sooja ja õrna valguse. Projekti autor on Tallinna linna poolt 2017. aastal korraldatud ideekon- kursi võitnud Soome ettevõtte Lighting Design Collective Oy ning ehitustööd teostab Merko Infra.

AS Kapitel korraldab ja rahastab va- nalinna müüride ja tornide fassaadival- gustuse ehitamist. Tallinn omalt poolt tagab seadmete ja stendide hooldamise, remondi ja elektriga varustamise.

TEATED

Aastavahetus Kodulinna majas



Kui tahaks eesmärgiks võtta aastavahetusel kõikidel kenadel kontsertidel ja kokkusaamistel käia, ei jaguks ööpäeva 24 tundi kindlasti mitte. Üks kuulutus teisest enam annab teada, et tegemist on aasta parimaga. Olgu nii.

Kodulinna maja valis pisut teise tee. Ei püüa sellesse ahelasse lisada omalt poolt „enneolematult toredaid“ ja „aasta parimaid“ ettevõtmisi. Talitame tasakesi ja jätame inimestele võimaluse meie tagasihoidlikku tarikesse hoopis vaikust ja rahu nautima tulla.

Kuldjala torni alumisel korrusel on võimalik vaadata kalendrid ja postkaarte, mis aastate jooksul on tee siia leidnud. Üksikuna ehk kunagi mitte eriti silmapaistvad olnud, hulganisti koos omapärane jutustus meie väärtushinnangutest ja hoiakutest aastate lõikes. On ka väikene hulk duubleid ja neid võime vahetada väljapanekus seni puuduva te vastu või mõne sendi eest kollektsionääridele ära müüa.

Kivi- ja keldrisaalis on kuni 13. jaanuarini üleval Margareta Fuksi akvarellid. Ka siin on huvitav lugu. Ilmselt paljud tööd on enamikule kunstihuvilistest nähtud-tuntud, aga kui nüüd on neid lillemaale nii palju! See on hoopis teine asi. Maale võib ka osta – parim jõulukink ju!

„Väärtuste“ sarja tutvumiskäikudega peame talvevaheaega, aga 13. jaanuaril alustame taas. Kui kõik hästi läheb, tutvustab Artur Ümar huvilistele elu Lutheri kvartalis.

Arvata võib, et talvisel koolivaheajal ja aastavahetusel tuleb Tallinna palju külalisi. Kindlasti tahaksid nad käia uudistamas vaateid linnamüürlilt ja tornidest. Korraldasimegi siis nii, et peale tavapärase talvise külastusaja (E, T, R, L ja P kl 11–16) on seekord Nunnatorni kaudu võimalik ronida linnamüürlile ja käia kolmes tornis – Nunnatornis, Saunatornis ja Kuldjalas – katuseni välja ka 26. ja 27. detsembril, 2. ja 3. jaanuaril kell 11–16. Samadel aegadel jääb erandkorras peale tavaaegade lahti samuti Kodulinna maja nende näituste ja ettevõtmiste jaoks, millest eespool juttu oli.

Aga veel: kaltsuvaipade kudumise õppetunnid on ikka esmaspäeviti kell 16–18, v.a 31. detsember. Valvelauas on vaatamiseks ja kiirematele jõululingitustena ostmiseks toredaid kirjaümbrikke, postkaarte, Uma Meki loodustooteid.

Millised meistritunnid, uued näitused, „Väärtuste“ sarja tutvumiskäigud ja veel rida muid tegemisi plaanis on, see jäägu uuel aastal ütlemiseks.

Jõuluajaks soovib Kodulinna maja kõigile meelerahu, hea ja halva õiglast mõõdupuud. Selles majas ollakse arvamusel, et viha, vaenu ja taplemisega ei ehitata ega looda, seda tehakse hoopis muude meeltega.

Tiina Mägi

KESKLINNA SOTSIAALKESKUSE JAANUARIKUU ÜRITUSED



E 7. jaanuaril kl 13.30 LIIKUMISTUND VANEMAEALISTELE
Tunni viib läbi Tallinna Ülikooli andragoogika magistrant **Eva Jakovlev**.

E 14. jaanuaril kl 14.00 TALVINE KONTSERT "HÄRMALÕNGAD"
Kauneid talvelaule laulab ja mängib kitarril **Reinu Karjatse**.
Kaastegev kontrabassil **August Sarrap**.

N 17. jaanuaril kl 15.00 TANTSUPÄRASTLÕUNA.
Tantsumuusikat mängib ja meeoleolu loob orkester **Liivabänd**, juh **Aare Pehka**.

E 28. jaanuaril kl 14.00 TALVINE KONTSERT
Esineb ansambel **"SIBIRLASED"** juh **Maria Pikas**.

Avatud pr **TIJU VIIESE** maalide näitus.

Kepikõnd igal kolmapäeval kell 11.00. Kepid kohapeal. Kogunemine sotsiaalkeskuse juures.

Kolmapäeviti kell 13.00–15.00 Kesklinna Pensionäride Ühenduse esinaine pr M. Sume vastuvõtt.

Igal neljapäeval kell 11.00–14.00 toimub meditsiiniline nõustamine ja vererõhu mõõtmine.

17.01. kell 10.00–12.00 kolesterooli ja veresuhkru mõõtmine.

Palume eelnevalt registreerida valvelauas või tel 646 6123 (tasuta).

Juriidiline nõustamine, jurist Kristel Tina. Vajalik eelnev registreerimine infolauas või tel 646 6123

Iga kuu teisel ja neljandal esmaspäeval **kell 14.30 toimuvad Soomepoiste Leskede Klubi koosviibimised**. Lisaks tegutsevad paljud ringid, kursused ja ansamblid. Tööd jätkab ja uusi hoolealuseid ootab ka eakate päevahoid.

AVATUD: E-R kl 9.00–17.00
AADRESS: Liivalaia 32 (sissepääs maja sisehoovist)
INFO: 646 6123

Keskus on suletud 24.12 kuni 26.12 ning 31.12 kuni 2.01.

e-post: info@kesotskeskus.ee
KODULEHEKÜLG: www.kesotskeskus.ee
JUUKSUR, MANIKÜÜR ja PEDIKÜÜR: 645 9029

MÄLUHÄIRETEGA EAKATE PÄEVAHOID
Võtab vastu uusi kliente avatud E-R: 7.00–18.00
ADDRESS: Raua tn 1
LISAINFO: 534 55 026

Keskus on suletud 24.12 kuni 26.12 ning 31.12 kuni 2.01.

Soovime kõigile kauneid pühi!

HOPNERI MAJA

DETSEMBER / JAANUAR

• **L, 29. detsember** kell 13

VANADE TANTSUDE KLUBI

Hopneri Maja kutsub tantsima keskaegseid tantsu. Külli Kressa juhendamisel tuleb õpetamisele 15.–17. sajandi tantsud. Paaritunnise koosviibimise ajal saab selgeks väga lihtsad kui ka üpris keerulised seltskonnatantsud.

Hopneri Maja Diele saalis.
NB! Sisepääs Vanaturu kael 3.
Sisseastumistasu 4 € (sularahas).
Registreerimine info@hopnerimaja.eu või 6455 321

• **K, 2. jaanuar** kell 20

• **K, 16. jaanuar** kell 20

TANTSUKLUBI

Tantsuklubi on oma olemuselt linna kolinud külalpidu, kus külakogukonna asemel kohtuvad need inimesed, kellele meeldib rahvatants ja -muusika. Kõik on oodatud, olgu noor või vana. Tantsime eelkõige eesti tantsu ja alati pillimehe ehk elava muusika järgi.
Hopneri Maja Diele saalis (Vanaturu kael 3).

• **K, 9. jaanuar** kell 17.30

JÜRI KUUSKEMAA loengusari „Pühakojad vanalinnas“ – Jaani kirik

Vajalik eelregistreerimine janne@hopnerimaja.eu või 6455 321

Kohtade arv on piiratud!
Loengu hind 15 € (hind sisaldab loengut ja pääsu kirikusse).

• **N, 17. jaanuar** kell 17.30

JÜRI KUUSKEMAA loengusari „Pühakojad vanalinnas“ – Tallinna sünnagoog

Vajalik eelregistreerimine salme@hopnerimaja.eu või 6455 321

Kohtade arv on piiratud!
Loengu hind 15 € (hind sisaldab loengut ja pääsu kirikusse).

• **L, 19. jaanuar** kell 17

NIMETA LAUPÄEVAÕHTUD DIELES

Avatud kohvik
Kell 18 **Mikko Perkola** – vokaal ja *viola da gamba*. Kölavad Soome jazzballaadid ja improvisatsioonid
Sisepääs 5 €. Hopneri Maja Diele (Vanaturu kael 3).

KURSUSED

PATSIPUNUMISE ÕPITUBA

L, 5. jaanuar kell 12 ja 15

K, 9. jaanuar kell 18

K, 16. jaanuar kell 18

L, 19. jaanuar kell 12 ja kell 15

Hopneri Maja patsipunumise õpitoad annavad osalejatele vajalikud oskused, et punuda ise kodustes tingimustes kauneid ning huvitavaid patse. Õpitoas õpetatakse lihtsamaid patsipunumislisike, mida oma kaaslaste peas või iseendal kohe katsetada.

Juhendajad: Eve Palo, Ilona Hanni või Kaidi Trumsi
Osalemistasu 20 €. Pääsmeid õpituppa saab osta www.fienta.com/hopnerimaja
Info: janne@hopnerimaja.eu või 6410 022

Hopneri Maja TEATRIRING Hiphopner

Kolmapäeviti kell 17.00–19.00.

Oodatud on kõik näitlemishuvilised noored vanuses kuni 16 eluaastat. Juhendaja Aita Vaher (MTÜ Tsirkuskool asutaja ja juhatuse liige). **Uued liikmed oodatud!**
Info ja registreerimine: janne@hopnerimaja.eu või tel 6410 022

SEENIORIDE ÜLIKOOL

eestikeelsed loengud

• K, 9. jaanuar

kell 12 – KULTUUR
„Reisimuljed teemal 7 reisi Väikesesse Tiibetisse – Ladakhi Kuidas elavad Ladakhi vanemad inimesed – nende rõõmud ja mured“. Anneli Salk, psühholoog

• K, 16. jaanuar

kell 12 – TERVIS
„Tervis läbi otsuse“. Ivar Kõvatomas, elukeskkonna mõtestaja.

KUNSTIPÕÕNING

Anu Purre Kunstistuudio

T ja K 12.00 ja 18.00 Kalligraafia (alustajad ja jätkajad)
Üle nädala neljapäeviti Kunstitöötuba
Hopneri Maja 4,5 korrus
Info ja registreerimine: anu.purre@gmail.com

NÄITUSED

3.12.2018–28.02.2019

Epp Margna maalid „Samas ruumis“



Palju õnne!

100
Aksella Ollik

97
Õie Kallaste

96
Juta Klems
Arkadi Birkenfeldt

95
Virve Schoppe
Leonora Häidla

94
Antonina Lobova
Ljubov Nesterenko
Tatjana Mironova
Udo-Viljo Treuffeldt
Maimu Puusepp

93
Ada-Julie Tånava
Gustav Reintamm

92
Ella-Mercedes Sirel
Evi Ellandi
Tekla Sellenberg
Nadežda Nikolaeva

91
Helgi Tilsen
Aino Lehis
Esta Sups

Helju Noode
Maimu Ahlman
Kalju Ojaste
Elvi Aron
Laine Urb
Astrid Preekel

90
Tiitu-Marianne Link
Ekaterina Naryshkina
Helja Voosemaa
Zinaida Petrova
Endla Rohtla
Ellen Pilvisto
Voldemar Eiber
Aino Pevgonen
Klavdiya Vereshinina
Virginia Laats
Aime Jürjo
Anna Rovgeiša
Jevgenia Ivanova
Ly Laur

85
Roosa Karu
Ella-Svetlana Tarik
Arno Riisalu
Guno Seppam
Ingmar Randvee
Elvi Kuusemäe
Elisabeth-Viktoria Tatunts
Silvia Hunt
Tiia-Ester Loitme
Mailiis Kulli
Bernhard Teeäär

Taisa Khanukaeva
Jacqueline Ann Wainwright

80
Marja-Leena Lehtinen
Ülo Lepik
Mari Mihelson
Jelena Bezkrvona
Evi Loogna
Hellen-Aino Karu
Igor Polshakov
Alver Keinast
Kerko Mauno Akseli
Keinonen
Pavel Vasilik
Elle Veelmaa
Eevi Tulit
Viktor Smaga
Elvi Reinup
Anhelina Zhukova
Olga Piletskaja
Inge Rajasaar
Hurmi Oja
Milvi Paet
Ivi Arrak
Toomas-Olev Laurine
Genik Israelyan
Ilme Kriiska
Rein Rand
Tamara Dikareva
Valentina Jermolova
Anne Laur
Ruth Kass
Ülo Mihkelson

*Kui te ei soovi oma sünnipäeva avaldamist Kesklinna Sõnumites, siis palume sellest kirjalikult teatada aadressil Kesklinna Sõnumid, Nunne 18, Tallinn 15058 või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee

Pensionärid saavad soodustusi

Selle aasta alguses tõusis Tallinnas pensionilisa toetus seniselt 76,70 eurolt 100 euroni, lisaks pakub hulk asutusi linnaga sõlmitud lepingu alusel pensionäridele soodustusi.

Osaühing EUROAPTEEK rakendab soodustust kõigilt apteegis müüdavatel kaupadel, välja arvatud retseptiravimid ja kaubad, millele Euroapteek ise rakendab hinnaalandust (kampaaniatooted vm). Soodustust saab 10% igalt ostult, kuid mitte rohkem kui 5 euro ulatuses kalendrikuus (60 eurot kalendriaastas).

Pharma Holding OÜ (Südameapteek) rakendab soodustust kõigilt apteegis müüdavatel kaupadel, välja arvatud retseptiravimid ja kaubad, millele Südameapteek ise rakendab hinnaalandust (kampaaniatooted vm). Soodustust saab 10% igalt ostult, kuid mitte rohkem kui 5 euro ulatuses kalendrikuus (60 eurot kalendriaastas).

Infotark AS (Bürooamailm) annab soodustust 5% kõigilt poes müüdavatel kaupadel (kontoritarbeid, büroo-

tehnikat, bürootehnikat kulumaterjalid ja bürooõõbel), välja arvatud soodushinnaga tooted, teenused ja kinkekaardid.

Fortuna Optika OÜ rakendab pensionilisa saaja nimele välja kirjutatud prillide müügil fikseeritud hinda või hinna vähendamist erinevate prillikomplektide puhul.

BestEst Invest OÜ (Rehvikaubamaja) annab soodustust pensionilisa saajale, kes on kantud auto registreerimistunnistusele auto omanikuna või vastutava kasutajana. Rehvid on 5%, rehvi vahetustööd 20% ja autovaruosad 30% soodsamad.

Osaühing BCA Autoekspert annab soodustust pensionilisa saajale, kes on kantud auto registreerimistunnistusele auto omanikuna või vastutava kasutajana. Auto kere- ja värvitööd, hooldus- ja remonditööd ning autorent on 10% soodsamad. Telliskivi 57d parklas on parkimine kalendrikuus 4 euro (tavahind 36 eurot) ja päevas 50 senti võrra (tavahind 2 eurot) odavam.

Osaühing Larseg Consult osutab arvutiabi teenust (arvutite hooldus, parandus ja andmete kopeerimine/taastamine) kliendi kodus. Soodushind on 20 eurot (tavahind 25 eurot) ühe teenuse väljakutse kohta.

Abilinnapea Tõnis Mölderil on linna eesmärki teha pensionialistele tallinlastele kättesaadavaks teenused ja kaubad, mis toetavad eakate igapäevast toimetulekut. „Pensionialistele tallinlastele kaupade ja teenuste soodustingimustel pakkumine toimib praegusel kujul 2014. aastast. Eelmise aasta kestel pakkusid koostööpartnerid erinevaid soodustusi ca 50 000 inimesele ja kokku tehti ligi pool miljonit tehingut. See näitab, et soodustuste vastu on inimestel huvi ning need on abiks,” sõnas Mölder.

Pensionilisa toetust maksti eelmisel aastal 92 733 isikule, aasta jooksul lisandus 4428 uut pensionilisa toetuse saajat.

Raepress

Eakate nõukogus

Kesklinna eakate nõukogu arutles 27. novembril sotsiaalhoolekande teemadel.

Linna sotsiaal- ja tervishoiuameti peaspetsialist Maarja Seppel tutvustas, mida Tallinnas on tehtud ja kavas hoolekande korraldamisel. Elanikke teenindavad sotsiaal-, päeva- või tegevuskeskused on linnaosavalitsuse hallata. Sotsiaalteenuseid osutab ka erasektor. Eakate hoolekande eesmärk on võimaldada inimesel võimalikult kaua elada oma kodus.

Teenused eakatele: päevakeskus, koduteenus, koduõendusteenus, päevahoid mäluhäiretega isikutele, häärenupp ehk sotsiaalvalveteenus, omastehooldaja asendushooldus, eluruumide kohandamine, hooldamine üldhoolekodus.

- Häärenuputeenust osutab Meditech Estonia OÜ, info@medi.ee, tel 661 8181.
- Omastehooldaja asendusteenuse osutaja on MTÜ Koduhoolduskeskus Certis, tel 522 8938, certis@certis.ee.
- Omastehooldusega seotud ühingu: MTÜ Eesti Omastehooldus, MTÜ Elu Dementsusega.
- Päevahoidu mäluhäiretega inimestele pakub tööpäeviti Kesklinna sotsiaalkeskus.
- Eluruumide kohandamise lisainfot annab Anna Zolin, tel 640 4329 või anna.zolin@tallinnlv.ee.

Novembrikuul

Juba aastaid on Tallinna erinevad linnaosad ja Viimsi korraldanud eakatele boolingturniire, millest ka Kesklinna sotsiaalkeskuse võistkond on vahelduva eduga osa võtnud. Polnud parata – nüüd tuli endilgi võistluse organisatsiooniga vaeva näha. Tänu sotsiaalkeskuse juhtkonna lahkele abile ja aktiivsusele sai spordisündmus „Novembrikuul” teoks.

Korraldajad näitasid üles külalislahkust ja jätsid kõik esikohad külalistele: võistkondlikus arvestuses võitis karika Viimsi Pensionäride Ühendus, naistest oli esimene Evi Märtin ja meeste hulgas suurepärase tulemusega 424



punkti kahe mängu summanna Väino Tomingas (mõlemad Viimsist). Sellega kesklinlaste viisakus piirdus – teine koht hõivati nii võistkondlikus arvestuses kui ka individuaalselt: hõbemedalid võitsid Helgi ja Valdek Kivirand. Pronksme-

Kesklinna sotsiaalkeskus on kokkusaamise ja aktiivse suhtlemise paik eakatele, siin saab võtta osa erinevatest huviringidest, kuulata loenguid, tähistada koos omaealistega tähtpäevi, saada osa põnevatest väljasõitudest, soodustingimustel lõunatada või kasutada teenuseid nagu pesupesemine, saunas või duši all käimine, juuksur jms. Keskuse filiaal aadressil Raua 1 pakub mäluhäiretega eakate päevahoiuteenust ja koduhooldust. Lisainfo tel 5345 5026.

Koduteenused aitavad inimesel harjumuspärasel kodus keskkonnas toime tulla, kuna teda abistatakse igapäevaelus vajalike toimingute sooritamisel ja asjaajamisel. Koduteenused sisaldavad koduabi ja isikuabi. Teenuse soovist saab teatada Kesklinna sotsiaalhoolekande osakonda aadressil Pärnu mnt. 9, Kaire Neeme, tel 645 7834.

Arutelul tehti ettepanek rajada aadressil Sakala 14 eakate maja. Tallinnas on seni eakate majade ühe asukohana kinnitatud Kesklinnas Nafta 1.

Tõstatati probleem hambaravitoetuse saamisest – seda saab ainult firmast, kel on sõlmitud leping haigekassaga. Tehti ettepanek, et toetust võiksid saada kõik. Praegu kehtiva korra kohaselt on soovitatav eelnevalt tutvuda haigekassa partnerite nimekirjaga. Seda saab teha haigekassa klienditelefonil 669 6630 või internetiaadressil www.haigekassa.ee/hambaravi-partnerid.

dolid riputati kaela Haabersti sotsiaalkeskuse mängijatele, individuaalselt aga Ruth Terasel ja Arvo Viiderfeldile.

Täpset kuuliveeretamist boolingusõpradele ja sportlike eluviise kõigile!

Fotokonkurss „Aastaring Tallinnas 2018”

Kommunaalamet kuulutas 2. detsembrist välja veebipõhise fotokonkursi „Aastaring Tallinnas 2018”. Pilte saab saata 15. jaanuarini.

Kvalifitseeruvad fotod, mis on jäädvustatud 2018. aasta jooksul ja 2019. aasta jaanuaris. Konkursiga on soov leida Tallinnast uusi ja huvitavaid fotosid, mis jäädvustaksid linnas aset leidnud sündmusi, inimeste tegevusi ja linnapildi muutumist eri aastaaegadel. Konkursi tingimustega saab tutvuda kodulehel [konkurss.tallinn.ee/. Samas saab iga osaleja üles laadida kuni neli fotot, mis ei pea omavahel moodustama tervikut, neid võib lisada ühekaupa.](http://foto-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Kõik tööd, mis vastavad konkursi tingimustele, avalikustatakse 16. jaanuaril 2019. Samal päeval algab konkursi kodulehel avalik hääletamine, mis kestab 21. jaanuarini. Hääletuse tulemusena selgub rahva lemmik. Lisaks valib komisjon parima võistlustöö ja kümme äramärkimist väärivat fotot.

Komisjoni valitud võitluse autor saab auhinnaks peegelkaamera Nikon D3500 KIT AF-P 18-55mm VR, millega saab ka väheses valguses jäädvustada rikkalike detailidega fotosid ja Full-HD videoid. Avaliku hääletuse parima töö autor saab auhinnaks Rahva Raamatu kinkekaardi. Fotokonkursi parimad tööd kaunistavad teist aastat järjest Kesklinna uue aasta kalendrit. Edukat osalemist konkursil!



Üks eelmise konkursi esiletõstetud töö, autor Kristina Sipretti.

Vabatahtlike klubi noortekeskuses

Kesklinna noortekeskuses oli tore ja sündmusterikas aasta. Tähtis osa selles on vabatahtlike klubil.

Käidi mitmel festivalil ja sündmusel tegemas vabatahtlikku tööd ja veedeti lõbusalt üheskoos aega motivatsiooniüritustel. Klubisse on oodatud uued liikmed, keda huvitab vabatahtlik töö, teiste aitamine ja uute sõprade leidmine. Selgi aastal saime juurde palju toredaid ja aktiivseid noori, koos loodame jätkata ka järgmisel aastal.

Esimest korda pärast 2016. aastat osalesime avatud noortekeskuste projektikonkursil. Jaanuaris panime koos kokku aasta tegevuskava, mida edukalt täitsime ja uute põnevate tegevustega aasta jooksul täiendasime.

Hooaja alguses pidasime FK Arenas lähedal lasersõja. Muude tegevuste kõrval said klubi noored professionaalse esmaabikoolituse ja hiljem sama koolitust Tartu noortele pakkuda.



Toetus puudega lapsele tõuseb 100 eurole

Järgmisel aastal on linna eelarves puudega lapse toetusks arvestatud senise 76,70 euro asemel 100 eurot.

Tallinna sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna abilinnapea Tõnis Mölder ütles, et järgmise aasta eelarves on tõstetud olulisele kohale abivajajate toetamine ning neile mõeldud teenuste arendamine.

„Puudega lapse toetuse tõus on kindlasti paljudele lapsevanematele abiks ja mul on hea meel, et toetuste tõstmise muudatus on läbinud ka riigikogus esimese lugemise.

On selge, et puuetega laste vanemad on jäänud ebaõiglasesse olukorda. Seda tuleb parandada, mistõttu oleme selle Tallinna linnas oma eesmärgiks võtnud,” ütles Mölder.

Samuti on abilinnapea kinnitanud, et sügava puudega inimese hooldaja toetus tõuseb Tallinnas alates järgmisest aastast 40 eurolt 100 eurole kuus ja raske puudega inimese hooldaja toetus 30 eurolt 50 eurole kuus.

Puudega lapse toetuse maksmist alustati Tallinnas 2006. aastal. Toetus määratak-

se lapse vanemale, eestkostjale või lapse hooldajale, kes rahvastikuregistri andmetel on Tallinna linna elanik vähemalt aasta enne toetuse taotlemise aasta 1. jaanuari, elab rahvastikuregistri andmetel lapsega ühel aadressil ja lapsele ei ole määratud töövõimetuspension. Tallinnas elas viimastel andmetel 2815 puudega last, kellest raske ja sügava puudega on 2115 last.

Raepress

31.12 | 21:30 VABADUSE VÄLJAKUL
SUUR JUUBELIAASTA
LÕPUPIDU
**SAJAGA
EDASI,
TALLINN!**

Genka ja Paul Oja
Uudo Sepp
Maian
Disco Tallinn
Ja paljud teised!

Õhtu lõppeb võimsa
ilutulestikuga!

Pidu on kõigile
TASUTA!

EV100.ee

EESTI VABARIIK

Kesklinn

Jüri Kuuskemaa
LOENGUSARI
**PÜHAKOJAD
VANALINNAS**

17. jaanuar kell 17.30–19.00
Tallinna sünaagoo

21. veebruar kell 17.30–19.00
Tallinna Püha Vaimu kirik

21. märts kell 17.30–19.00
Oleviste kirik

25. aprill kell 17.30–19.00
Tallinna Toomkirik

Loengusarja hind 48 € (hind sisaldab nelja loengut ja pääsu kirikusse). Üksikloeng 15 €.
Vajalik eelregistreerimine salme@hopnerimaja.eu või 6455 321
Kohtade arv on piiratud!
www.hopnerimaja.eu

#AEGMÜÜA

Kodu vahetamine võib olla
keeruline protsess.
Mina olen siin, et Sind aidata.

Tiina Steinberg
ARCO VARA
513 5859

KOLM
BAR & BOOKS

Kolm Bar & Books on hubane raamatubaar
Keldrimäe piirkonnas Kalev Spordihalli
vastas, mis on oma lohaka olemise ja asu-
koha poolest saanud kohalike seas üheks
mugavaks peo- ja ajaveetmiskohaks.

- palju second hand raamatuid
lugemiseks kui ka endale soetamiseks
- pinksilaud
- lauajalgball
- lauamängud
- K,N luuleõhtud, viktoriinid, turniirid
- kunsti ja kultuuri igasse õhtusse

Avatud : K-N 18 - 00 R 18 - 07 L 23 - 06
Juhkentali 11 fb.com/projektkolm

**SIIN VÕIB
OLLA SINU
REKLAAM!**

kesklinnasonumid@tallinnlv.ee

ALEXELA
Kontserdimaja

14.02

MUUSIKAL
Maksim Dunajevski

**АЛЫЕ ПАРУСА
HELEPUNASED
PURJED**

Toetasid: Eesti Peakonsulaat Peterburis
Vene Föderatsiooni Suursaatkond Eesti Vabariigis

КОМИТЕТ ПО КУЛЬТУРЕ
САНКТ-ПЕТЕРБУРГА

Tallinn

ВЕНЕ ТЕАТЕР
РУССКИЙ
ТЕАТР
ЭСТОНИИ

VENE KULTUURISUS

ERR

fortius.ee

HOPNERI MAJA
patsipunumise
õpitoad

annavad osalejatele vajalikud oskused, et
punuda ise kodustes tingimustes kauneid ning
huvitavaid patse. Õpitoas õpetatakse lihtsamaid
patsipunumislisike, mida oma kaaslaste peas
või iseendal kohe katsetada. Lubame, et paari
tunniga saab osaleja ühe asjaliku oskuse võrra
rikkamaks!

**ÕPITUBA
KÕIGILE HUUVILISTELE**
Olenemata juuksurioskustest saavad selgeks nii tavalised
kui ka ebatavalised patsipunumise tehnikad. Osalejal
palume kaasa võtta modell, kelle juuksed oleksid
vähemalt õlgadeni või pikemad.

**ÕPITUBA
SPETSIAALSELT ISADELE**
Anname isadele kätte kammid
ja patsikummid ning nad avastavad,
et soengutegemine polegi nii keeruline.
Palume isadel kaasa võtta
oma juuksemodellii ehk siis oma laps.

SOENGUTE ÕPITUBA
Selgeks saavad erinevate
soengute tehnikad.

PUNUTISED ISEENDALE
Õpitoas õpetatakse, kuidas teha
endale lihtsamaid ja kauneid punutisi.

Koolituse hind 20 € / inimene (juuksemodell
osalemistasu tasuma ei pea), kestab
orientaerult 2 tundi.
Kaasa võtta oma hari ja kamm (soovitavalt
peenikese sabaga), paar tavapärastelt
kasutatavat juuksekuummi.
Grupis 5–8 inimest.

Osalemispääse koolitusele
müügikeskkonnast
www.fienta.com/hopnerimaja
Info: janne@hopnerimaja.eu
või 5334 5441